

HOMILIE 26 NOVEMBER 2023

Enkele weken terug bezochten we – net over de grens in Nederland – de tentoonstelling van Hieronymus Bosch. De manier waarop de Middeleeuwse schilder de figuurtjes uit de hemel en hel vorm gaf is verbluffend en spreekt eindeloos tot de verbeelding. Het zien van deze afbeeldingen van het Laatste Oordeel moet voor zijn tijdsgenoten angstaanjagend zijn geweest. En Bosch was niet de enige: vele meesters na hem brachten scènes uit de Apocalyps tot leven.

Onze Middeleeuwse voorouders mogen dan misschien met de daver op het lijf gelopen hebben bij het zien van dit alles; de evangelische beelden hierover vandaag zijn niet meer dan een literaire stijlfiguur. Via deze beschrijvingen en beelden proberen ze een boodschap mee te geven, geen doemboodschap maar een Blijde Boodschap.

Ja, Christus is Rechter in de eindtijd. Geen Rechter die zomaar bestraffend optreedt omdat Hij wraakzuchtig is, maar iemand die zoekt naar het goede, naar rechtvaardigheid, de vaardigheid om iedereen tot zijn recht te laten komen. Die ieder geeft waar hij recht op heeft. Alles wat dat goede in de weg staat, moet weggezuiverd worden zodat het goede overblijft. Niet later, in een volgend leven, maar hier en nu moeten wij elke dag opnieuw keuzes maken voor het goede en verzaken aan alles wat ons leven en dat van anderen tot een hel maakt.

Hoe kunnen we kiezen voor dat goede? Zowel de eerste lezing bij Ezechiël als het evangelie roepen het beeld op van een Herder. Hij die alles over heeft voor de zorg voor zijn schapen. Die niet zichzelf maar zijn schapen centraal stelt, dag en nacht toegewijd aan de dieren die verzwakt, verdwaald of uitgeput zijn.

Naast de Rechter en de Herder is er nog een derde beeld dat naar voor komt vandaag. Christus als Koning. Geen heersende Koning, hoog boven ons verheven, maar een dienende Koning. Waar de zwaksten en de kleinsten op de eerste rij zitten.

Er zit een paradox in het feest dat we vandaag vieren: Christus Koning van het Heelal, van begin tot einde overal aanwezig en tegelijk verborgen aanwezig in de uitgestotenen en kleinsten onder ons. Ons altijd nabij, vandaag zo mooi verwoord in de werken van barmhartigheid...

Inderdaad, zijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Geen Koning die bediend wil worden, maar die in de wereld kwam om te dienen.

Beste medegelovigen: een heel jaar lang heeft de evangelist Matheüs ons meegenomen in zijn verhaal. Een jaar lang heeft Jezus ons hierin toegesproken en voorgeleefd wie die God van Liefde is; hoe Herder-zijn in de praktijk van elke dag kan werken.

Vandaag komt Hij naar toe en stelt Hij ons de vraag: waar was jij toen ik op je pad kwam, verscholen achter de mens in nood? Wat heb jij van mijn boodschap terecht gebracht?

Hij blijft ons uitnodigen mee te stappen in dit Koningschap van liefde, in de wereld van dienstbaarheid en gratis inzet voor anderen.

Twee voorbeelden wil ik even meegeven....

Alejandro Ortiz, de eigenaar van een Mexicaans restaurant in Louisiana zag regelmatig klanten die hun maaltijden niet konden betalen. Hij vond er wat op: aan de wand hing hij tickets van maaltijden die vooraf betaald werden door klanten met het hart op de juiste plaats. Heb je geen geld en heb je toch honger, dan mag je een ticket nemen. Men serveert je dan zomaar, zonder iets te vragen, een volwaardige warme maaltijd; Boven de tickets met vooraf betaalde maaltijden hangt de tekst uit het evangelie van vandaag: 'ik was hongerig en jij gaf me te eten...;'

In Nigeria betaalt een zakenman de ziekenhuiskosten voor patiënten die dit niet kunnen betalen en door de klinieken bijna gegijzeld worden tot ze betalen. Voor veel patiënten een fortuin die hij hen betaalt zonder wederdienst. Hij noemt zijn project 'the angel project' en hoopt dat ze hem als een soort engel zullen herinneren.... En nee: hij doet dit niet om er eer of roem mee te oogsten, want hij blijft anoniem voor wie hij helpt.

Deze lukraak gekozen initiatiefnemers stapten al mee in het verhaal van vandaag: God dienen in onze naasten. Ook wij worden hiertoe uitgenodigd.

Zo groeit een nieuwe wereld van gerechtigheid met Christus onze Rechter, onze Herder en onze Koning. Gisteren, vandaag en altijd. Laat dit onze kerkelijke nieuwjaarswens zijn.

Hilde Verplancke